

Krajské volby 2012

zpráva z předvolebního výzkumu veřejného mínění pro

PARDUBICKÝ KRAJ

období sběru dat: 31. 8. 2012 – 2. 9. 2012

SC & C a STEM/MARK pro Českou televizi

září 2012

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – PARDUBICKÝ KRAJ

ZÁKLADNÍ INFORMACE O VÝZKUMU

ZÁKLADNÍ INFORMACE O VÝZKUMU

Zadavatel výzkumu	ČESKÁ TELEVIZE
Realizátoři výzkumu	SC & C spol. s r.o. a STEM/MARK, a.s.
Charakteristika výzkumu	Reprezentativní výzkum dospělé populace v daném kraji
Způsob výběru respondentů	Kvótní výběr podle pohlaví, věku, vzdělání a velikosti místa bydliště
Začátek sběru dat	31. 8. 2012
Konec sběru dat	2. 9. 2012
Finální velikost výběrového souboru	1.008 respondentů
Způsob sběru dat	Kombinace CAPI (Computer-Assisted Personal Interviewing) a PAPI (Paper and Pencil Interviewing)
Struktura výběrového souboru	Pohlaví: Muži – 49%; Ženy – 51% Věk: 18-29 let – 20%; 30-44 let – 28%; 45-59 let – 25%; 60 a více let – 27% Vzdělání: ZŠ a Vyučení – 56%, SŠ s maturitou – 33%; VŠ – 11% Velikost místa bydliště: do 1.999 - 38%; 2.000-4.999 – 10%; 5.000-19.999 – 29%; 20.000-49.999 – 5%; 50.000 a více – 18%

KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH ZJIŠTĚNÍ

PŘEHLED ZÁKLADNÍCH ZJIŠTĚNÍ

- Volební model ukazuje na vítězství ČSSD (23,5 %). Druhá je KSČM (18,0 %). Dobrou šanci mají i pravicové strany a uskupení: ODS (16,0 %), TOP 09 a Starostové (11,5 %), Koalice pro Pardubický kraj (8,5 %). Následují Nezávislí (5 %), SPOZ (4,5 %) a další.
- Odhadovaná volební účast pro krajské volby 2012 v Pardubickém kraji je 48 %.
- Názor, že výsledky voleb do krajského zastupitelstva ovlivní kvalitu a podmínky jejich života zastává méně než polovina dospělých obyvatel Pardubického kraje (46 %).
- Dvě třetiny potenciálních voličů nezajímá činnost a rozhodování volených krajských orgánů. Naopak jejich činnost pozorně sleduje 15 % dospělých obyvatel kraje.
- Při hodnocení změny od roku 2008 v důležitých oblastech fungování kraje převládá spíše pocit zhoršení než zlepšení. Nejhorší bilanci má sociální postavení a situace obyvatel kraje (zhoršení podle 55 % obyvatel) a zdravotnictví (49 % uvádí zhoršení). Pozitivně vnímána je změna v oblasti životního prostředí (27 % vnímá zlepšení).

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- **NÁZOR NA VLIV VOLEB NA ŽIVOT OBČANŮ:** necelá polovina potenciálních voličů se domnívá, že výsledky voleb ovlivní kvalitu a podmínky života občanů kraje.. Vyšší důležitost připisují krajským volbám voliči Koalice pro Pardubický kraj a voliči ODS. Nejvíce pesimističtí jsou v tomto smyslu voliči KSČM a lidé, kteří hodnotí svoji ekonomickou situaci nepříznivě. Deklarovaná míra vlivu výsledku krajských voleb na život občanů klesá se snižující se velikostí místa bydliště.
- **MINULÁ A SOUČASNÁ VOLBA:** opět se potvrzuje, že levicovní voliči jsou mnohem loajálnější než pravíkoví. Zatímco mezi voliči KSČM a ČSSD z r. 2010 se chystají svoji volbu zopakovat 3/4 u KSČM a téměř 2/3 u ČSSD, ODS a TOP 09 a Starostové mají loajálních voličů zhruba 1/2.
- **DEKLAROVANÁ VOLBA V RŮZNÝCH SOCIODEMOGRAFICKÝCH SKUPINÁCH:** ženy by výrazně častěji volily ČSSD, muži pravíkové strany (ODS + TOP 09 a Starostové), ale i KSČM. Mezi mladšími voliči je vyšší variabilita stran, s přibývajícím věkem roste podíl „tradičních“ stran (ČSSD a ODS). Mezi vysokoškoly a lidmi hodnotícími pozitivně ekonomickou situaci své domácnosti je nejvyšší podíl pravíkových voličů. U VŠ vzdělaných voličů má vysoký podíl TOP 09 a Starostové, mezi velmi dobře ekonomicky situovanými je zase výrazně nejvyšší podíl voličů ODS.

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL PARDUBICKÝ KRAJ

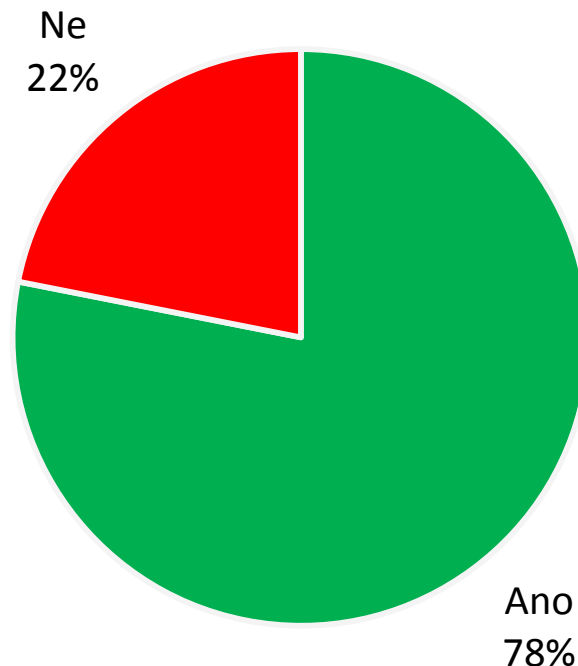

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – PARDUBICKÝ KRAJ

POVĚDOMÍ O KRAJSKÝCH VOLBÁCH

VĚDÍ LIDÉ O KRAJSKÝCH VOLBÁCH?

- Více než 3/4 obyvatel Pardubického kraje vědí o volbách do krajského zastupitelstva 12. a 13. října 2012.
- Míra povědomí o volbách standardně roste s přibývajícím věkem a stupněm dosaženého vzdělání. A pravděpodobně také s blížícím se termínem voleb (ve srovnání s ostatními dosud dotazovanými kraji - KV, LB, VYS).
- Informovanost o nadcházejících volbách je vyšší mezi lidmi celkově více angažovanými, tedy mezi pravidelnými voliči a občany již rozhodnutými jít k volbám a volit konkrétní stranu.

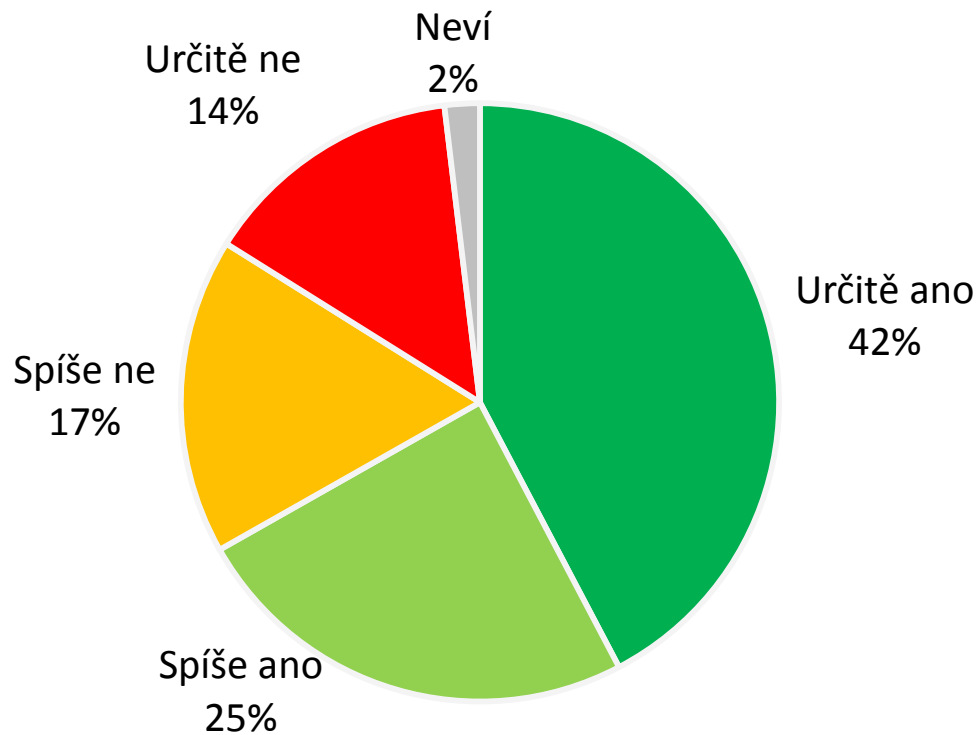

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – PARDUBICKÝ KRAJ

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL

DEKLAROVANÁ ÚČAST U VOLEB

- Odhad volební účasti pro Pardubický kraj je 48 % (na základě matematického modelu a minulého volebního chování). V minulých volbách do krajských zastupitelstev v r. 2008 byla v tomto kraji volební účast 43 %.
- I zde roste deklarovaná volební účast s věkem, stupněm vzdělání a mírou angažovanosti v této oblasti.

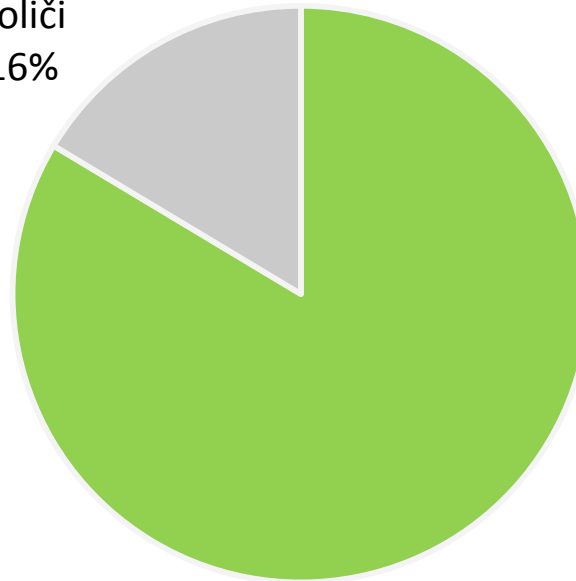
KRAJSKÉ VOLBY 2012 – PARDUBICKÝ KRAJ

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL

PODÍL NEROZHODNUTÝCH VOLIČŮ MEZI TĚMI, KTEŘÍ BY ŠLI K VOLBÁM

- 84 % obyvatel Pardubického kraje deklarujících účast ve volbách je rozhodnuto volit konkrétní stranu. Jsou to častěji lidé z Pardubic (jediné velké město v kraji) a ti, kteří pravidelněji sledují činnost krajských orgánů.
- Přibližně šestina potenciálních voličů zatím neví, jakou stranu by volila. Častěji jde o mladé lidi do 30 let a bývalé voliče Věcí veřejných a KDU-ČSL (v r. 2010).

Nerozhodnutí
voliči
16%

Voliči, kteří by
volili konkrétní
stranu
84%

Poznámka:

Graf zahrnuje pouze respondenty, kteří uvedli, že by se voleb určitě zúčastnili nebo spíše zúčastnili (n=673).

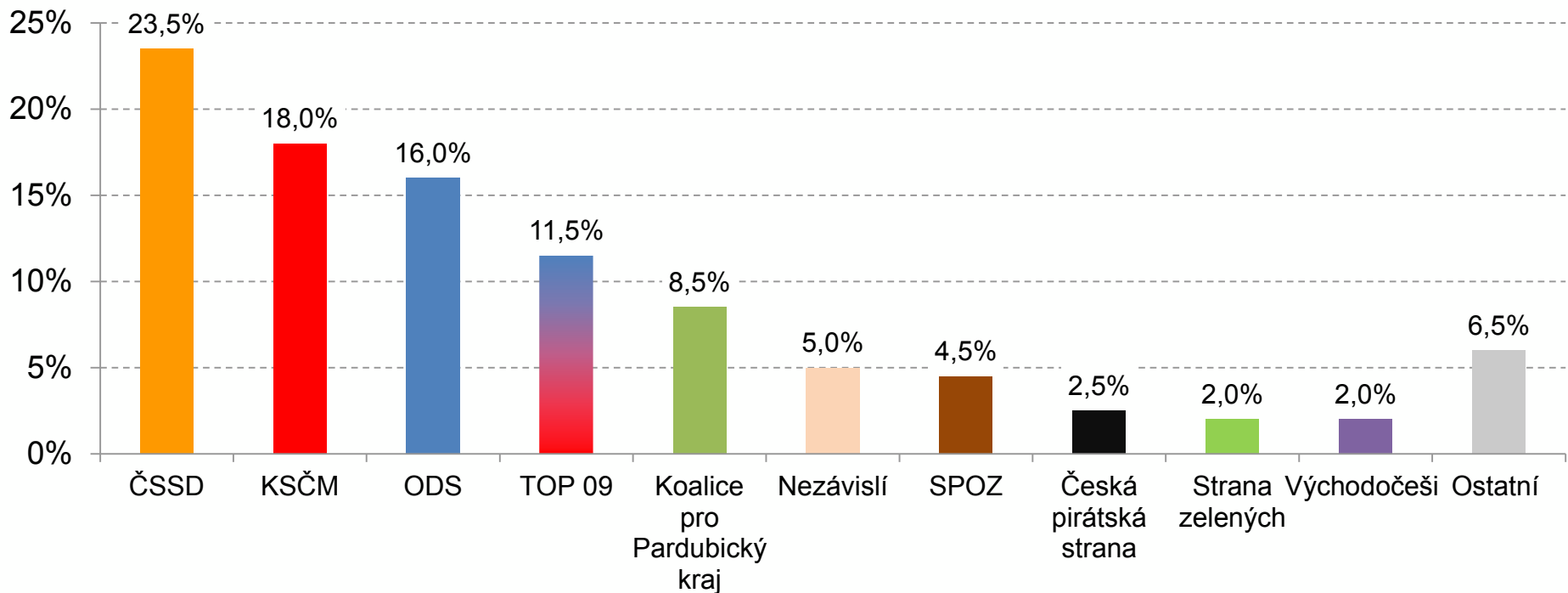

KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

ÚČAST U VOLEB, VOLEBNÍ MODEL

- Podíl levice a pravice je poměrně vyrovnaný. Ve srovnání s minulými krajskými volbami v r. 2008 se snížil podíl ČSSD (36 % v r. 2008) a ODS (21 % v r. 2008), naopak zvýšil se podíl příznivců KSČM (13 % v r. 2008).
- Voliči TOP 09 a Starostové se rekrutují převážně z voličů TOP 09 v r. 2010, z občanů mladšího a středního věku a lidí s VŠ vzděláním. Voliči Koalice pro Pardubický kraj volili v r. 2010 především Věci veřejné, KDU-ČSL a TOP 09 a je mezi nimi výrazné zastoupení osob s VŠ vzděláním.
- Nezávislí těží z voličů TOP 09, ODS a Věcí veřejných (r. 2010).

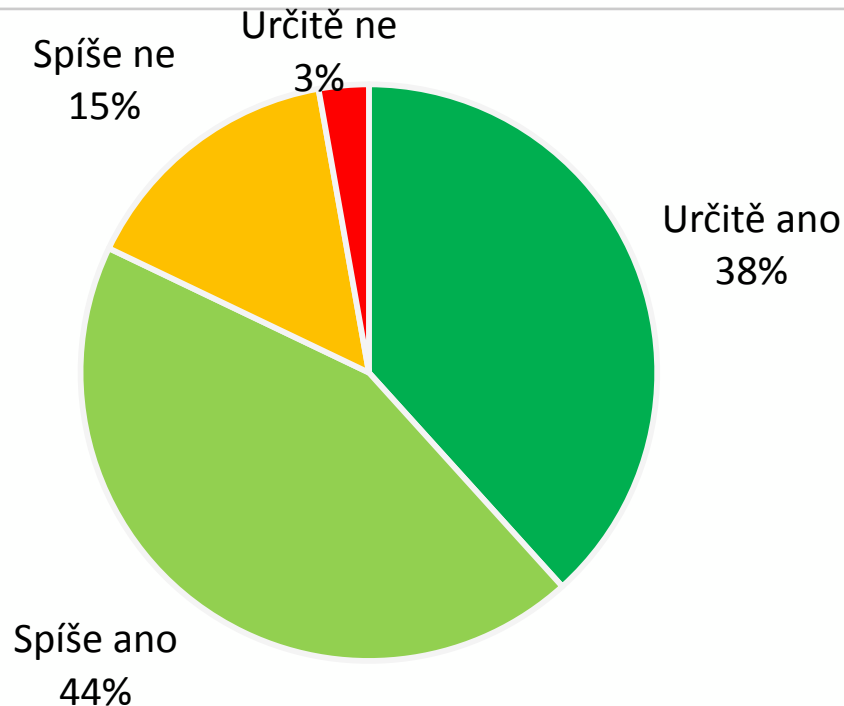

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – PARDUBICKÝ KRAJ

PŘESVĚDČENÍ O VOLBĚ

DEKLAROVANÉ PŘESVĚDČENÍ O VOLBĚ

- Necelé 2/5 (38 %) potenciálních voličů rozhodnutých volit konkrétní stranu jsou o svém výběru již pevně přesvědčeni.
- Pevnost přesvědčení o volbě roste s věkem, standardně nejsilněji přesvědčeni jsou voliči KSČM. Nejméně pevné rozhodnutí deklarují potenciální voliči Nezávislých a Koalice pro Pardubický kraj.

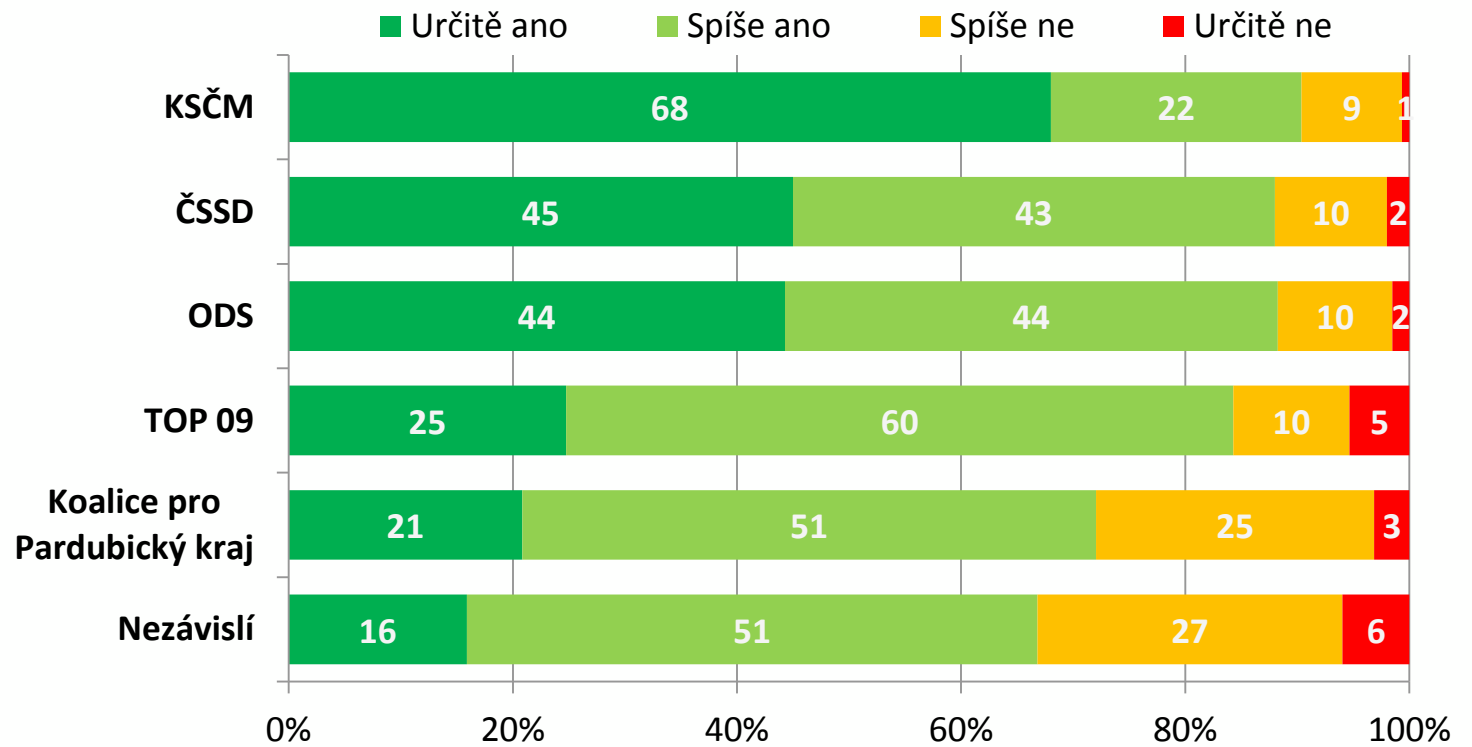

KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

PŘESVĚDČENÍ O VOLBĚ TŘÍDĚNÉ PODLE STRAN

JSTE O VOLBĚ PRÁVĚ TÉTO STRANY JIŽ PEVNĚ PŘESVĚDČEN/A?

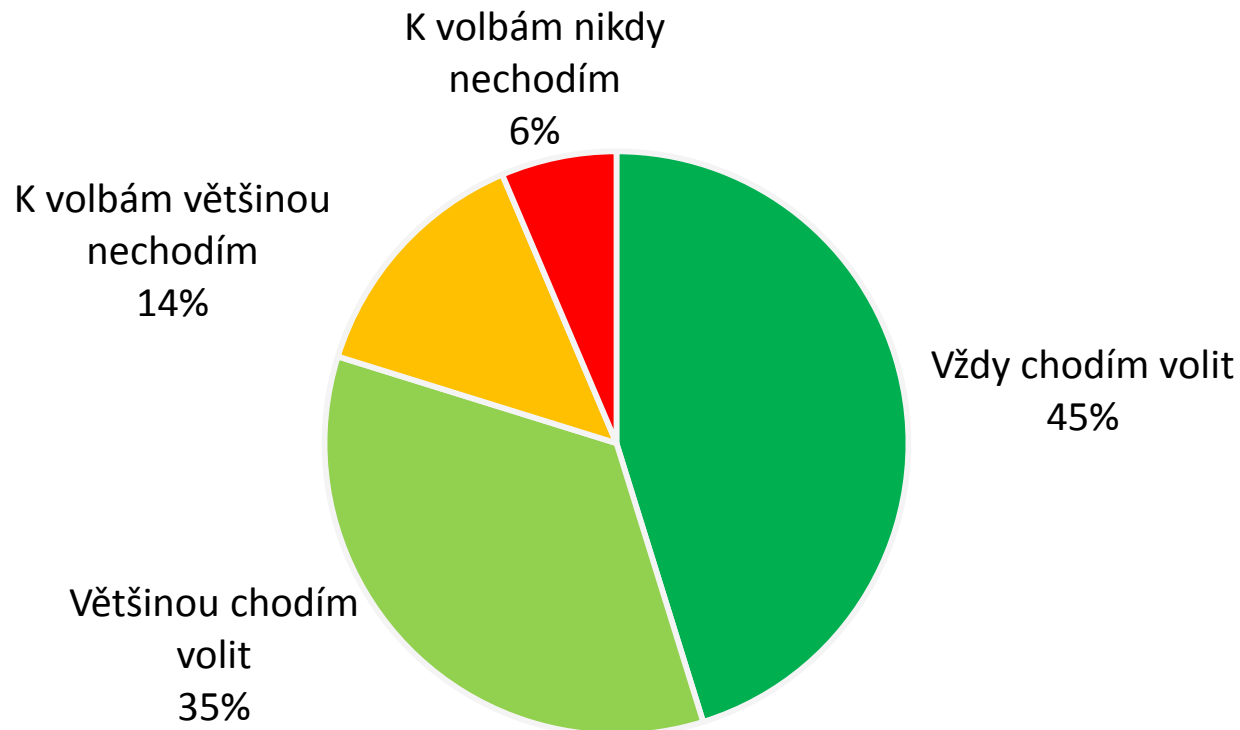

KRAJSKÉ VOLBY 2012 – PARDUBICKÝ KRAJ

CHARAKTERISTIKA ÚČASTI U VOLEB

CHARAKTERISTIKA ÚČASTI U VOLEB

- Za pravidelné voliče se označuje necelá polovina (45 %) dospělých obyvatel Pardubického kraje.
- Pravidelná účast u voleb je charakteristická pro starší věkové kategorie a voliče s vysokoškolským vzděláním.
- Z pohledu předpokládané volby jsou v tomto kraji „nejukázněnějšími“ voliči ODS, dále standardně KSČM a ČSSD.

SPECIFICKÉ OTÁZKY PRO KRAJ PARDUBICKÝ KRAJ

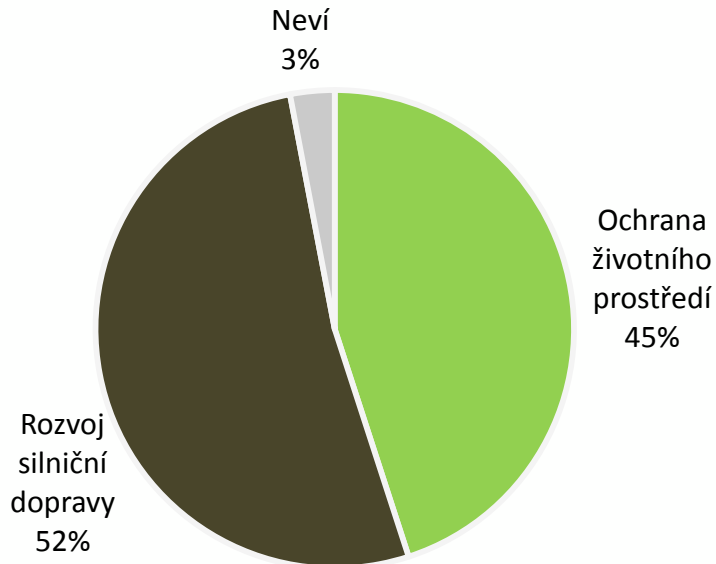
KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VS ROZVOJ SILNIČNÍ DOPRAVY

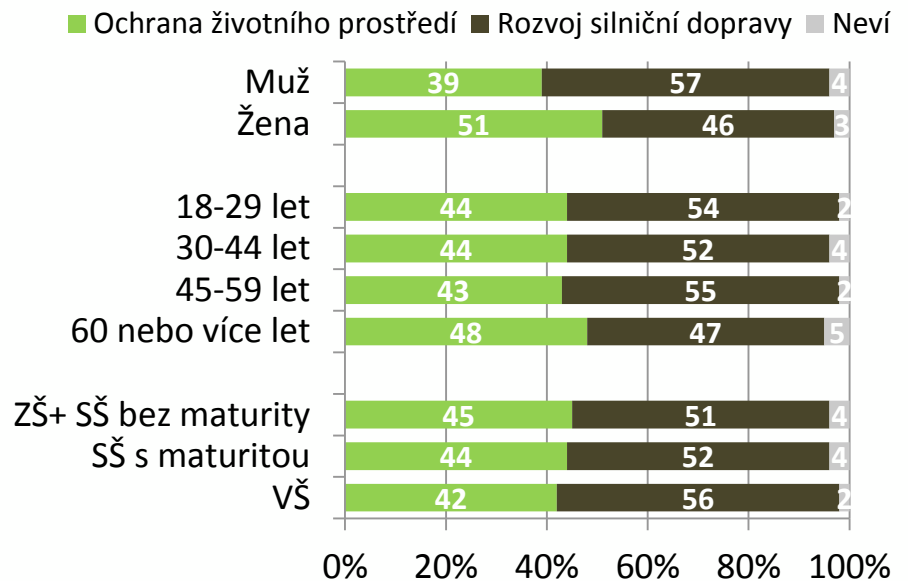
PŘIKLÁNÍTE SE SPÍŠE K OCHRANĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ NEBO K ROZVOJI SILNIČNÍ DOPRAVY V KRAJI?

- Volba mezi ochranou životního prostředí a rozvojem silniční dopravy je nerozhodná, mírně převažují hlasy ve prospěch budování silnic.
- Rozvoj silniční dopravy preferují muži, potenciální voliči ODS a TOP 09 a Starostové a obyvatelé okresu Svitavy. Životní prostředí upřednostňují ženy a obyvatelé okresu Pardubice.

K ČEMU SE PŘIKLÁNÍTE:

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

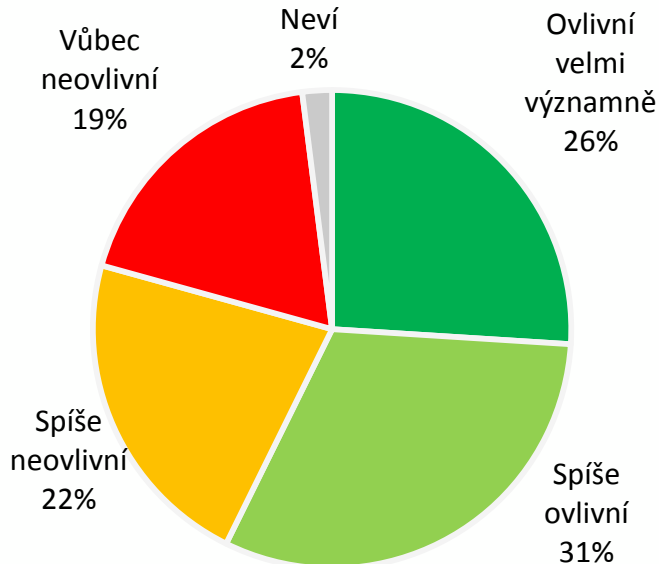
VLIV KAUZ NA VOLEBNÍ ROZHODOVÁNÍ

DO JAKÉ MÍRY OVLIVNÍ VAŠE ROZHODOVÁNÍ PŘI KRAJSKÝCH VOLBÁCH NĚKTERÉ KAUKY

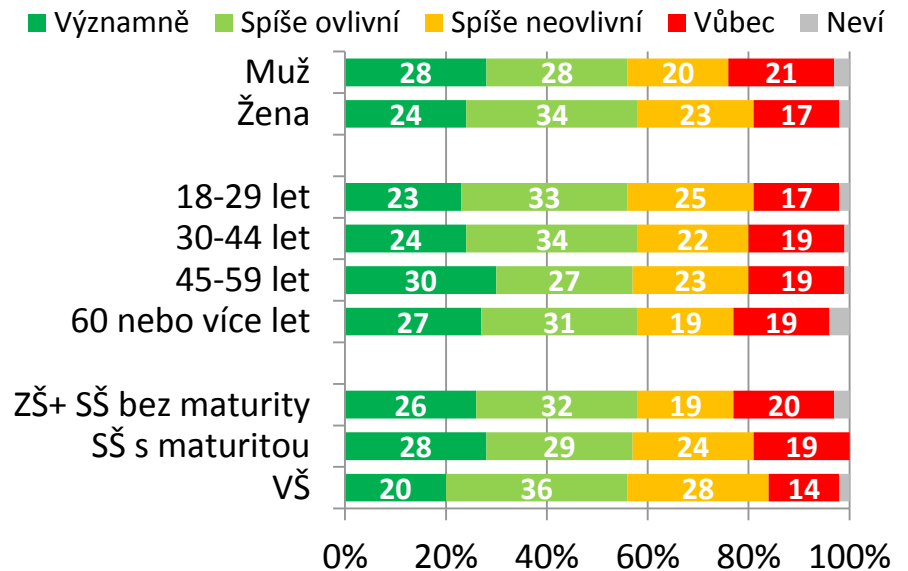
(například údajné korupční jednání bývalého hejtmána či pochybení ministryně obrany, církevní restituce, zvyšování daní)?

- Vliv kauz na své chování při volbách deklarují zejména minulí voliči Věcí veřejných a potenciální voliči KSČM a Koalice pro Pardubický kraj.
- Celkově nižší míru ovlivnění kauzami udávají spíše pravidelní a již rozhodnutí voliči než ti, kteří zřejmě k volbám půjdou, ale o volbě konkrétní strany zatím nejsou příliš přesvědčeni.

OVLIVNĚNÍ KAUKAMI

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

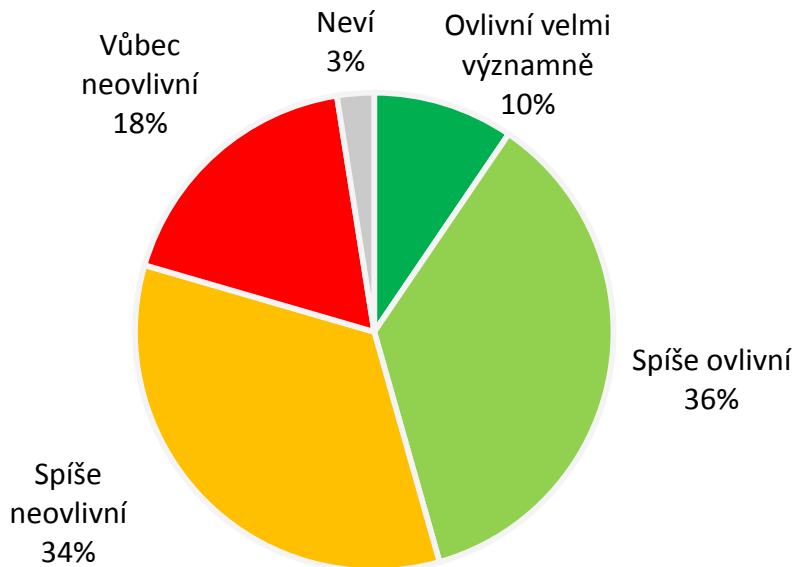
KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

VLIV VOLEB NA ŽIVOT OBČANŮ V KRAJI

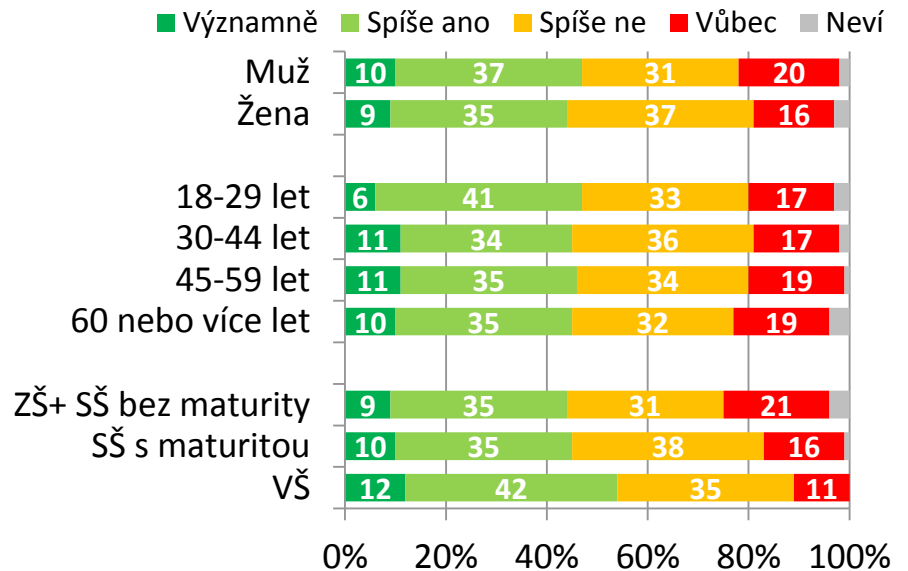
JAK JE VNÍMÁN VLIV VOLEB NA ŽIVOT OBČANŮ KRAJE?

- Méně než polovina dospělých obyvatel kraje (46 %) se domnívá, že výsledky voleb ovlivní kvalitu a podmínky jejich života (významný vliv připisuje výsledkům voleb pouze desetina obyvatel).
- Optimističtější jsou v tomto směru lidé s VŠ vzděláním, potenciální voliči ODS a Koalice pro Pardubický kraj, rovněž pravidelní voliči a lidé celkově angažovanější.
- Nejnižší míru vlivu výsledku krajských voleb na svůj život předpokládají lidé z nejmenších obcí. S velikostí místa bydliště roste i očekávaný vliv výsledků voleb.

VLIV VOLEB NA ŽIVOT OBČANŮ

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

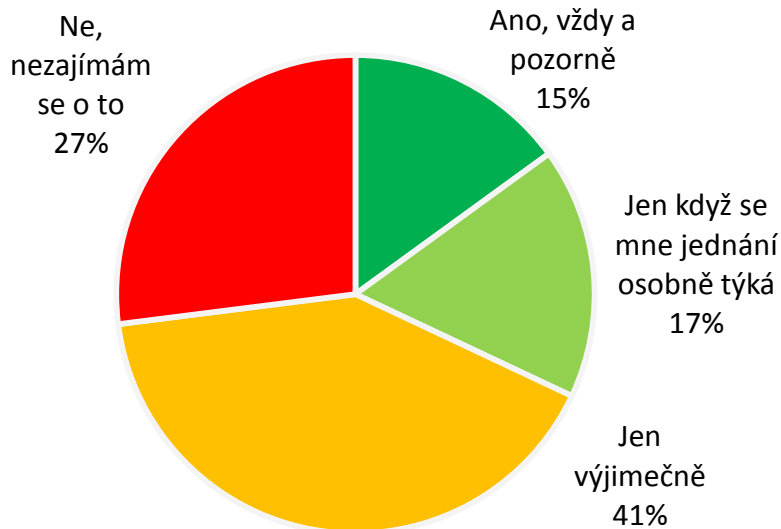
KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

PŮSOBNÍ POLITICKÝCH SUBJEKTŮ

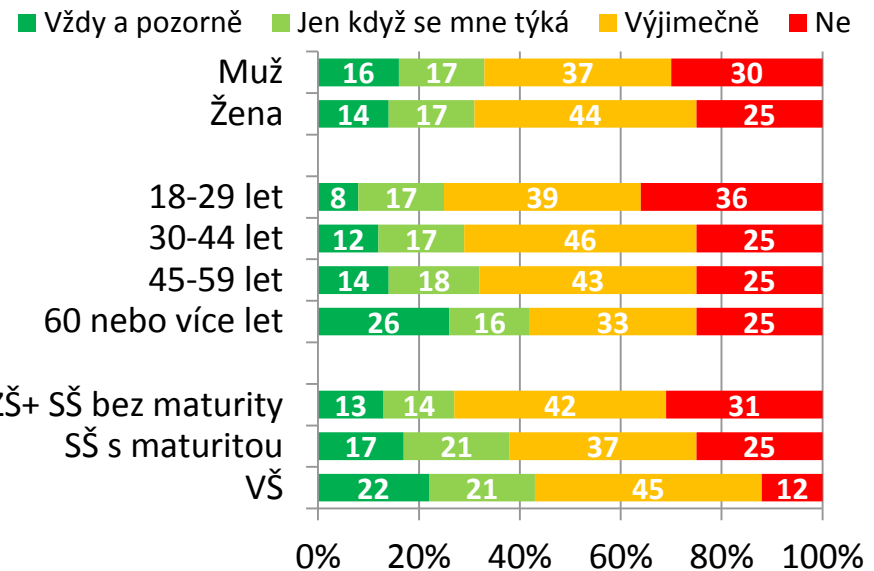
JAKÁ JE MÍRA SLEDOVÁNÍ ČINNOSTI KRAJSKÝCH ORGÁNŮ?

- Alespoň občas sleduje práci volených krajských orgánů třetina dospělých obyvatel kraje, 2/3 se zajímají o činnost Zastupitelstva a Rady Pardubického kraje buď výjimečně nebo vůbec.
- Vyšší zájem o činnost krajských orgánů deklarují lidé s vyšším stupněm vzdělání a pravidelní voliči.

SLEDUJETE ČINNOST A ROZHODOVÁNÍ VOLENÝCH KRAJSKÝCH ZÁSTUPCŮ?

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

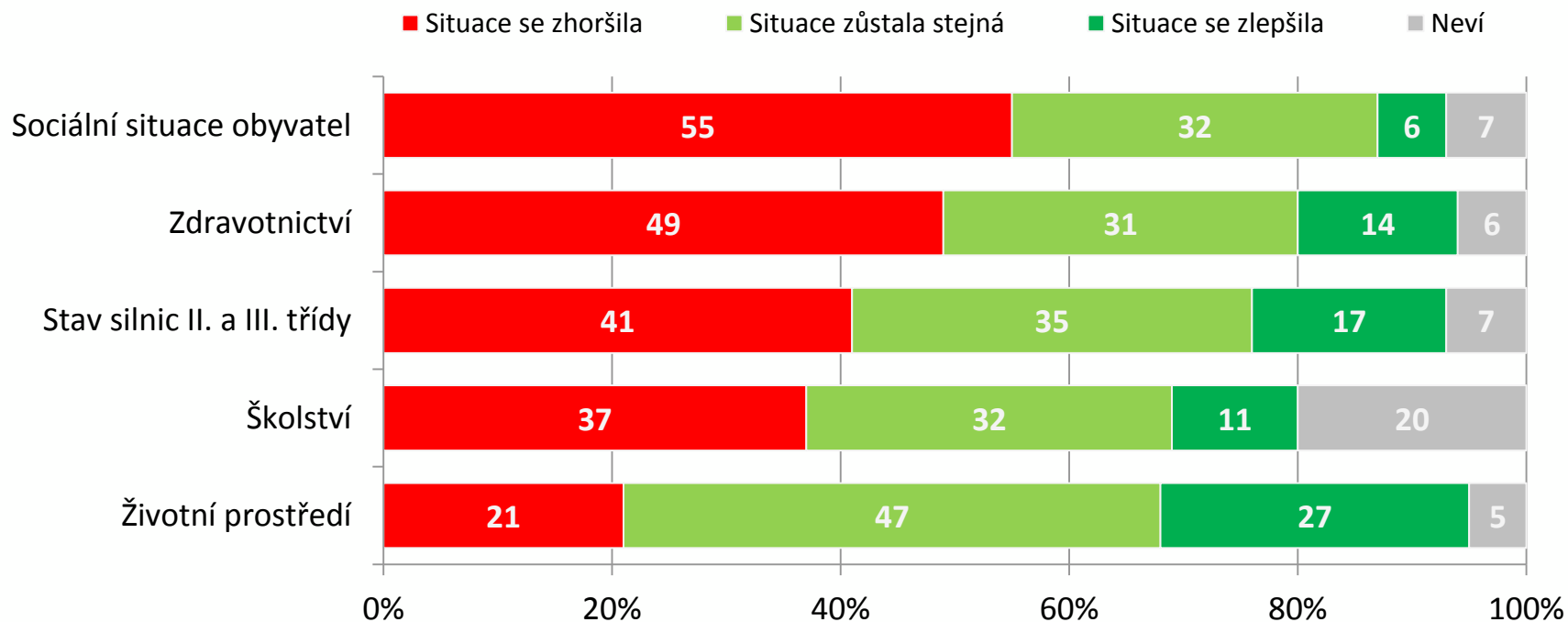
KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

HODNOCENÍ STAVU VYBRANÝCH ASPEKTŮ KRAJE OPROTI ROKU 2008

JAKÉ JE HODNOCENÍ VÝVOJE STAVU DŮLEŽITÝCH OBLASTÍ OD ROKU 2008?

- Ve většině sledovaných aspektů pociťují obyvatelé Pardubického kraje zhoršení, největší v oblastech sociální situace obyvatel (55 %) a zdravotnictví (49 %). Když porovnáme kladné a záporné odpovědi, dochází ke zlepšení pouze v oblasti životního prostředí.

STAV DŮLEŽITÝCH OBLASTÍ ŽIVOTA V KRAJI VE SROVNÁNÍ S ROKEM 2008

SPECIFICKÉ OTÁZKY PRO KRAJ – KOMENTÁŘE

- Zhoršení sociální (a tím i ekonomické) situace vnímají i v tomto kraji častěji lidé nad 45 let (nejvíce lidé v generaci, která předchází důchodu). Z hlediska volebních preferencí zhoršení vnímají nejvíce voliči KSČM a ČSSD, nejméně voliči ODS a TOP 09 a Starostové.
- Zhoršení situace ve zdravotnictví reflektují spíše ženy než muži, senioři nad 60 let a opět voliči KSČM. Naopak voliči TOP 09 a Starostové a ODS vnímají částečně i zlepšení v této oblasti.
- Posun k horšímu v oblasti školství udávají hlavně lidé s VŠ vzděláním.
- Oblastí s nejméně výraznější deklarovanou změnou k lepšímu bylo – stejně jako v předchozích třech krajích - životní prostředí. Zlepšení nejsilněji deklarují lidé s VŠ vzděláním, pravidelní voliči a lidé celkově více angažovaní.

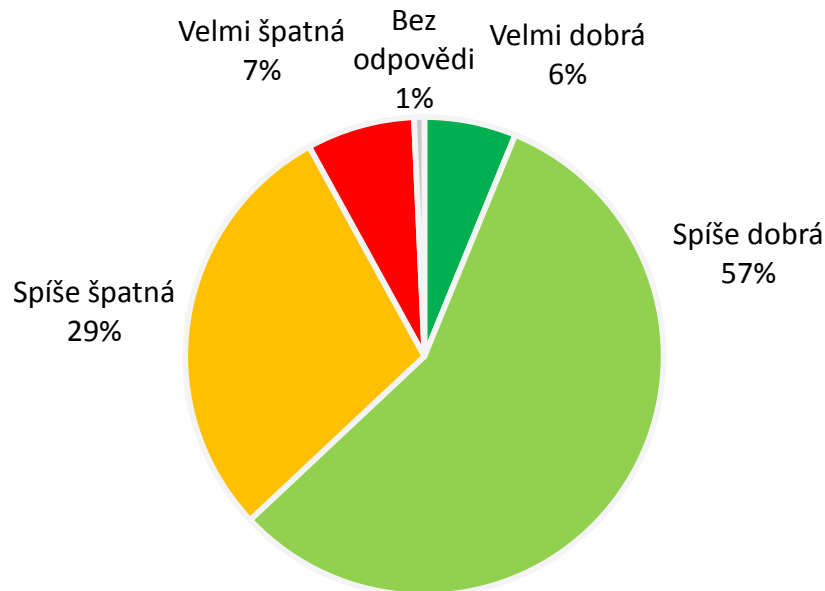
KRAJSKÉ VOLBY 2012 - PARDUBICKÝ KRAJ

EKONOMICKÁ SITUACE DOMÁCNOSTÍ

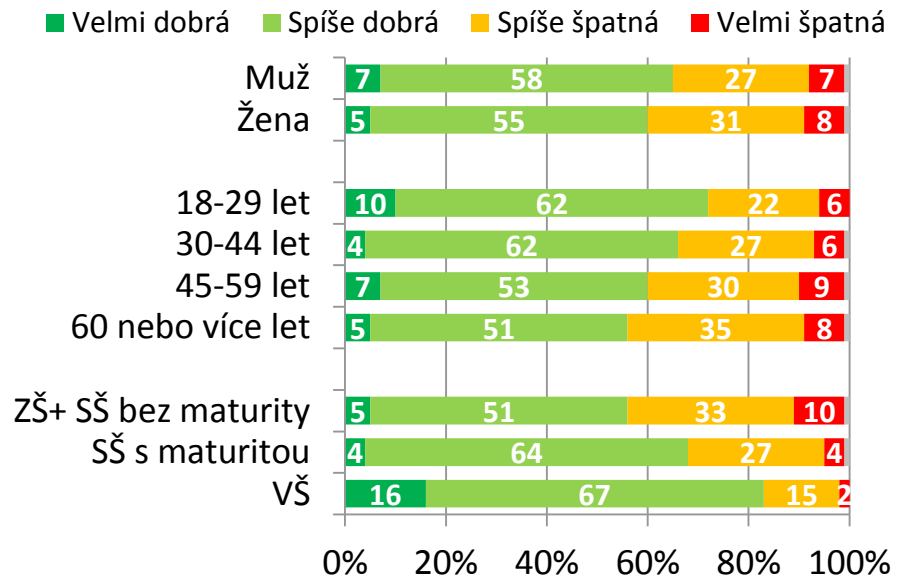
JAK OBČANÉ VNÍMAJÍ EKONOMICKOU SITUACI SVÝCH DOMÁCNOSTÍ?

- Téměř 2/3 dotázaných považuje ekonomickou situaci své domácnosti za dobrou.
- Lépe ji hodnotí mladí lidé do 30 let, s přibývajícím věkem se hodnocení zhoršuje. Pozitivněji hodnotí svoji ekonomickou situaci i lidé s vyšším vzděláním, potenciální voliči TOP 09 a Starostové a ODS. Naopak hůře pociťují svoji situaci lidé starší a voliči KSČM a ČSSD.

EKONOMICKÁ SITUACE

DĚLENÍ DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

PŘÍLOHA A

DEFINICE VOLEBNÍHO MODELU

VOLEBNÍ MODEL je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet aktuální rozložení sil jednotlivých politických uskupení.

Do volebního modelu vstupují pouze respondenti, kteří:

- uvedou, že se určitě nebo spíše zúčastní krajských voleb (Otázka 1)
- uvedou konkrétní preferované politické uskupení pro krajské volby (Otázka 2)
- uvedou, že o volbě dané strany jsou určitě nebo spíše přesvědčeni (Otázka 3)

Volební preference respondentů, kteří splní všechny tři podmínky, jsou sumarizovány a přepočteny na 100%. Tím vznikne volební model, který je obvykle prezentován v podobě grafu. Politická uskupení, která dosáhnou nízkých hodnot, bývají v grafických výstupech zahrnuta do kategorie „Ostatní“.

OTÁZKY POUŽITÉ PŘI KONSTRUKCI VOLEBNÍHO MODELU

Otázka 1. Pokud by se volby do zastupitelstva vašeho kraje konaly příští týden, šel(šla) byste Vy osobně volit?
(1 - Určitě ano, 2 - Spíše ano, 3 - Spíše ne, 4 - Určitě ne)

Otázka 2. Pokud byste (přesto) šel/šla volit, kterou stranu, hnutí nebo koalici byste ve volbách do krajského zastupitelstva pravděpodobně volil/a?

Otázka 3. Jste o volbě právě této strany již pevně přesvědčen/a?
(1 - Určitě ano, 2 - Spíše ano, 3 - Spíše ne, 4 - Určitě ne)

PŘÍLOHA B

INFORMACE O SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT

KRAJSKÉ VOLBY 2012

INFORMACE O SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT 1/2

VÝZKUMNÉ AGENTURY

Česká televize přizvala ke spolupráci dvě renomované výzkumné agentury - SC&C a STEM/MARK - s prokazatelnými zkušenostmi z výzkumů daného typu. Obě společnosti poskytují výrazně nadstandardní kontrolu provedených rozhovorů, disponují dostatečně širokou a strukturovanou sítí zkušených tazatelů a jsou schopny zajistit extenzivní dohled nad jejich prací.

Klíčoví představitelé obou výzkumných společností jsou členy mezinárodní organizace ESOMAR, a z tohoto titulu jsou povinni dbát ve svých agenturách na dodržování odborných standardů a maximální kvalitu odváděné práce.

ZPRACOVÁNÍ DAT

Zpracování dat z předvolebních výzkumů, včetně analýz a přípravy zpráv, bude plně pod kontrolou České televize. K tomu účelu byl vytvořen tým složený ze zástupců všech tří stran (ČT a obou agentur), který má na starost realizaci výzkumu a dohled nad celým výzkumným procesem.

TERMÍN REALIZACE

Předvolební výzkumy jsou realizovány vždy těsně před vysíláním Otázek Václava Moravce z příslušného kraje, a to v průběhu šesti dnů předcházejících vysílání. Vlastní sběr dat v daném kraji probíhá 3-4 dny.

VÝBĚROVÝ SOUBOR

V každém kraji je dotazován reprezentativní výběrový soubor dospělé populace, a to minimálně o velikosti 1000 respondentů, přičemž každá z výzkumných agentur realizuje minimálně 500 rozhovorů. Respondenti vybíráni na základě kvót na pohlaví, věk, vzdělání, velikosti místa bydliště a okres. Jedná se tedy o kvótní výběr.

KRAJSKÉ VOLBY 2012

INFORMACE O SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT 2/2

METODA SBĚRU DAT

Data budou v rámci předvolebních průzkumů sbírána metodou osobních rozhovorů – kombinací metod CAPI (Computer-Assisted-Personal-Interview), tedy záznamu odpovědí do předem naprogramovaného dotazníku v PC a PAPI (Paper-and-Pencil-Interview), kdy jsou odpovědi respondenta zaznamenávány do vytištěného dotazníku. Každý tazatel může realizovat v příslušném kraji maximálně 20 rozhovorů.

KONTROLA DAT

Zpětně bude kontrolováno okolo 90% všech rozhovorů. Jednak formou audio nahrávek části rozhovorů a také následnou telefonní kontrolou.